ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Маҷидзода Ҷамшед Сунатулло дар мавзуи “Ҷанбаҳои педагогии ташаккули салоҳиятҳои иттилоотию маърифатии хонандагони синфҳои 10-11 дар раванди таълими фанни таърихи халқи тоҷик” барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.02 – Назария ва методикаи таълиму тарбия (13.00.02.05 – Назария ва методикаи таълими фанҳои ҷамъиятӣ, таҳсилоти миёнаи умумӣ)

Таҳқиқоти диссертатсионии Маҷидзода Ҷамшед Сунатулло дар мавзуи “Ҷанбаҳои педагогии ташаккули салоҳиятҳои иттилоотию маърифатии хонандагони синфҳои 10-11 дар раванди таълими фанни таърихи халқи тоҷик” аз дидгоҳи талаботи шароити кунунии тамоми соҳаҳои ҳаёти ҷомеаву инсон ба насли наврас ва ҷавонони замони муосир муҳим ва мубрам мебошад, зеро масъалаи ташаккули салоҳиятҳои иттилоотию маърифатии хонандагон аз салоҳиятҳои асосии шаҳрвандӣ маҳсуб меёбад.

Дар иртибот ба сатҳи омӯзиш ва коркарди мавзуъ бояд иброз кард, ки таҳқиқот барои кашфи моҳияти ҷанбаҳои педагогии ташаккули салоҳиятҳои иттилоотию маърифатии хонандагон ва рушди минбаъдаи назария ва амалияи масъалаи мазкур мавриди баррасӣ қарор дода шудааст.

Дар таҳқиқоти диссертатсионии Маҷидзода Ҷамшед Сунатулло мавзуи ҷанбаҳои педагогии ташаккули салоҳиятҳои иттилоотию маърифатии хонандагони синфҳои 10-11 дар раванди таълими фанни таърихи халқи тоҷик мавриди таҳқиқ қарор дода шуда, бо дарназардошти он ки мавзуи мазкур аз ҷониби олимону муҳаққиони тоҷик ба таври алоҳидаву таҳқиқоти мукаммалу ҳаматарафа то ба имрӯз мавриди омӯзишу таҳқиқи қарор нагирифтааст, месазад, ки коркарди ин мавзуъро аз ҷониби довталаб иқдому ибтикори шоиста дар илми педагогикаи миллӣ дар ин самт арзёбӣ кард.

Муҳақиқ шароитҳои педагогии ташаккули ташаккули салоҳиятҳои иттилоотию маърифатии хонандагони синфҳои 10-11-ро дар раванди таълими фанни таърихи халқи тоҷик мавриди таҳлили илмӣ қарор дода, дар ин ҷода ба як идда навгониҳо муваффақ шудааст, зеро таҳлили натиҷаҳои таҳқиқоти диссертатсионӣ, хулосаҳо ва таввсияҳои методии аз ҷониби муаллиф ироашуда аз он далолат мекунанд.

Навгонии илмии ин таҳқиқот дар якчанд ҷанбаҳои калидӣ таҷассум меёбад:

1) Ташаккули салоҳиятҳои иттилоотӣ-маърифатии хонандагони синфҳои 10-11 дар раванди таълими таърихи халқи тоҷик бори аввал ҳамчун масъалаи мушаххаси илмӣ мавриди омӯзиш қарор гирифтааст.

2) Мафҳуми "салоҳиятнокии иттилоотӣ-маърифатӣ" дар қаринаи таърихи халқи тоҷик дақиқ карда шуда, сохтор ва унсурҳои таркибии он (донишӣ, маърифатӣ, арзишӣ, амалӣ ва иҷтимоӣ) муайян шудаанд.

3) Амсилаи педагогии ташаккули салоҳиятҳои иттилоотӣ-маърифатӣ дар таълими таърих таҳия ва роҳҳои амалӣ намудани он пешниҳод гардидаанд.

4) Шароитҳо ва усулҳои муассири педагогӣ-психологӣ барои ташаккули салоҳиятҳои иттилоотӣ-маърифатӣ дар синфҳои болоӣ муайян ва асоснок шудаанд.

5) Маҷмӯи усулҳои эмпирикӣ барои муайянкунӣ, арзёбӣ ва рушди ин салоҳиятҳо дар мактабҳои миёна мутобиқ ва такмил дода шудаанд.

6) Меъёрҳои баҳодиҳии рушди салоҳиятҳои иттилоотӣ-маърифатӣ таҳия ва самаранокии истифодаи онҳо дар амал санҷида шудаанд.

Аҳамияти назариявӣ ва амалии таҳқиқот дар он аст, ки муаллифи диссертатсия таҳқиқотҳои олимон оид ба ташаккули салоҳиятҳои иттилоотӣ-маърифатии хонандагонро дар раванди дарсҳои таърихи халқи тоҷик ҳаматарафа мавриди омӯзиш ва таҳлилу баррасӣ қарор дода, проблема ва асосҳои назариявию амалии ташаккули салоҳиятҳои иттилоотӣ-маърифатии хонандагонро дар дарсҳои таърихи халқи тоҷик муайян кардааст, самаранокии амсилаи пешниҳодкардаашро оид ба ташаккули салоҳиятҳои иттилоотӣ-маърифатии хонандагонро аз тариқи озмоиш тасвибу собит кардааст, шароитҳои педагогиву психологии раванди мазкурро муайян карда, роҳу усулҳои истифодаи усули анъанавӣ ва интерактивиро дар таълим ва аҳамияти он дар ташаккули салоҳиятҳои иттилоотӣ-маърифатии хонандагон мавриди азрёбӣ қарор додааст.

Аҳамияти амалии таҳқиқот дар он зоҳир мегардад, ки амсилаи ташаккули салоҳиятҳои иттилоотӣ-маърифатии хонандагон, ки муаллиф коркард ва аз тариқи озмоиш мавриди санҷиш қарор дода, пешниҳод кардааст, ба ташаккули салоҳиятҳои иттилоотӣ-маърифатӣ дар хонандагон мусоидат менамояд.

Натиҷаҳои таҳқиқот метавонанд ҳангоми коркарди ҷанбаҳои методии баланд бардоштани самаранокии дарсҳо ва сифати дониши хонандагон истифода гардида, мавриди таваҷҷуҳи мутахассисони соҳаи педагогика, психология ва методикаи таълими фанни таърих қарор гиранд.

Унвонҷӯй дар мураттабсозии рисолаи илмӣ воқеан ҳам заҳмати зиёд кашида, худро ҳамчун як мутахассиси донандаи соҳаи худ муаррифӣ карда тавонистааст.

Аз ин рӯ, бо боварии том метавон диссертатсияи Маҷидзода Ҷамшедро кори илмии баанҷомрасида ва дорои арзиши илмии назариявӣ ва амалӣ ҳисобид.

Автореферат низ ба талабот ҷавобгӯ буда, муҳтавои диссертатсияро пурра инъикос менамояд.

Дар умум, кори таҳқиқотии Маҷидзода Ҷамшед Сунатулло дар мавзуи "Ҷанбаҳои педагогии ташаккули салоҳиятҳои иттилоотию маърифатии хонандагони синфҳои 10-11 дар раванди таълими фанни таърихи халқи тоҷик" ба талаботи Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, № 267 тасдиқ гардидааст, ҷавобгӯй буда, муаллифи он ба дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 13.00.02 – Назария ва методикаи таълиму тарбия (13.00.02.05 – Назария ва методикаи таълими фанҳои ҷамъиятӣ (таҳсилоти миёнаи умумӣ)) сазовор мебошад.

Номзади илмҳои педагогӣ,
директори Муассисаи давлатии таълимии "Гимназияи №1 барои хонандагони болаёқати шаҳри Душанбе" — Нематуллозода М.М.

Имзои Нематуллозода Муродбек Музафарро тасдиқ менамоям.

Мудири бахши кадрҳо
ва назорати коргузорӣ — Изатов Ё.Ю.

Маълумот барои тамос:
Тел: +992 37-233-57-73
шаҳри Душанбе, ноҳияи Сино, кӯчаи Ғаффор Мирзо 6
21.01.2026